

збереженні стабільної правової системи, захисті декларованих законом прав; своєї фінансової безпеки, інших макроекономічних умов, які диктують форму їхнього власного індивідуального відтворення. Таке правове середовище може складатися з: основних структурних складових економічної та фінансової системи: (грошової одиниці, банківської архітектури, валютного режиму, податкової системи, фінансової системи, ринків товарів, капіталів, праці, деривативів, ринкової інфраструктури, митної системи та ін.), нормативно-правової бази, яка регулює (фінансові, банківські, безпекові, валютні, зовнішньоекономічні, бюджетні, кредитні, економічні та інші процеси у країні) тощо.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАХИСТУ КОМЕРЦІЙНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА

В.В. КОНОНОВА, студент

Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова

61002 Україна, м. Харків, вул. Революції, 12

E-mail: lerakononova@mail.ru

Перехід країн СНД від планового господарювання до ринкового, створення численних приватних підприємств, зменшення ролі державного регулювання в різних сферах економічного життя – все це сприяє значному посиленню конкуренції між виробниками товарів і послуг. Саме в цьому випадку перевагу дістає той із суперників, чия стратегія спрямована на підвищення якості пропонованих товарів і послуг, зниження цін на них, надання додаткових пільг споживачам. Водночас боротьба між конкурентами може відбуватися з використанням недобросовісних засобів і методів збору інформації.

Специфіка національних ринкових відносин складається із великої кількості небезпечних факторів впливу на підприємницьку діяльність, тому сумлінному підприємцю доводиться постійно діяти в умовах підвищеного ризику. На сучасному етапі розвитку ринкової економіки на рівні політичних та економічних проблем, що постають на шляху підприємницької діяльності та ефективного функціонування є промислове шпигунство, масштаби якого різко зростають.

Відповідно до результатів досліджень, проведених Американським товариством промислової безпеки, найчастіше викривають у промисловому шпигунстві громадян Великої Британії, Індії, Канади, Китаю, Мексики, Росії, Сінгапуру, Тайваню, Швеції та США. На державному рівні лідерами економічної розвідки проти США були Ізраїль, Китай, Росія, США і Тайвань. Експерти впевнені, що методи отримання інформації у незаконний спосіб

дедалі вдосконалюватимуться, а масштаби промислового шпигунства, як і економічної розвідки, зростатимуть.

Найбільш поширені форми промислового шпигунства: крадіжка інформаційного носія з даними, що представляють комерційну або службову таємницю; впровадження шпигуна, який мав би можливість доступу до конфіденційної інформації; підкуп людини, що володіє інформацією; прослуховування телефонів, перегляд кореспонденції

Згідно з оцінками американських експертів, втрати, яких зазнали фірми та корпорації у США внаслідок економічного шпигунства, становлять близько 100 млрд. доларів на рік. Попри загрози, що становить недобросовісна конкуренція, лише 37% українських підприємців усвідомлюють необхідність цілеспрямованого захисту своїх комерційних таємниць.

Світовий досвід захисту комерційних секретів фірм переконує, що успіх у цій справі може гарантувати лише комплексний підхід, що поєднує адміністративно-організаційні та соціально-психологічні заходи.

Отже слід зазначити, що захист комерційної інформації підприємства є дуже важливою сферою, яка забезпечує ефективну діяльність підприємств у національній економіці та стабілізацію економіки в цілому. Але, на жаль, більшість підприємств нашої країни та сусідніх з нами країн не використовують необхідних заходів захисту від промислового шпигунства, що погано впливає на економічний стан країни.

ЗОВНІШНІ ЗАГРОЗИ ЕКОНОМІЧНІЙ БЕЗПЕЦІ ПІДПРИЄМСТВА

Ю.О. ЛИТВИНЕНКО, *магістрант*

Сумський державний університет

40007 Україна, м. Суми, вул. Римського-Корсакова, буд. 2

E-mail: U.Litvinenko@mail.ru

На сьогоднішній день однією з важливіших задач науки і практики стає розробка та реалізація системи економічної безпеки підприємств. Українські підприємства змушені адаптуватись до умов політичної та соціально-економічної нестабільності і вести пошук адекватних рішень складних проблем і шляхів зниження загроз свого функціонування. Виникає потреба у своєчасному попередженню, подоланню цих загроз і компенсації негативного впливу від їх дії.

Зарубіжними та вітчизняними науковцями проведено достатньо досліджень з питань економічної безпеки підприємств, а саме: П.А. Колпаковим, Г. Ляного, І. Шевченко, Л.Г. Шемаєвою та інш.

Під загрозою розуміється сукупність умов, процесів, факторів, що перешкоджають реалізації економічних інтересів суб'єктів господарської діяльності чи створюючи небезпеку для них .